

چکیده کارنامه مدیریت منابع آب خراسان شمالی؛ بهمن ماه ۱۴۰۱

مهم ترین دستاوردهای مدیریت منابع آب خراسان شمالی در دوران انقلاب اسلامی ایران

یک هزار هکتار)

۴- اجرای ۶ طرح تغذیه مصنوعی، بند انحرافی، سد لاستیکی بند خاکی و آگیر زیر سطحی (تغذیه مصنوعی هنامه شیروان، بند انحرافی و کانال انتقال آب آغمزار، بند انحرافی و کانال انتقال آب اینچه سفلی، بند خاکی چهارچوبه و آگیر زیر سطحی راستقان)

۵- آب رسانی به شهرک صنعتی اسفراین از سد بیدواز

۶- مطالعه احداث شبکه آبیاری و زهکشی سد گرانی

۷- مطالعه ۳ بندانحرافی وتغذیه مصنوعی (بند تغذیه ای در محدوده روستای کلاته ولی باغان شیروان، بند ذخیره‌ای تغذیه ای رویین، بند انحرافی و کانال انتقال آب اراضی محدوده روستاهای دشتک و اینچه و...))

۸- انسداد چاه های غیر مجاز

۹- مطالعه و ساماندهی رودخانه مرزی سومبار (به طول بیش از ۲۳ کیلومتر)

۱۰- لایروبی، ساماندهی و بازگشایی و آزادسازی اراضی بستر رودخانه های استان به تعداد ۴ طرح

۱۱- مطالعه موردی حریم و بستر رودخانه های استان به طول ۶۵۶ کیلومتر و به تعداد ۵ طرح

۱۲- مطالعات مرحله دوم ساماندهی رودخانه های استان به طول ۳۴ کیلومتر و تعداد ۳ طرح

۱۳- رپرگذاری رودخانه های استان به طول ۹۳ کیلومتر و به تعداد ۲ طرح

۱۴- مدیریت مشارکتی آب (انجام اقدامات به منظور بسترسازی مشارکت مردمی در حوزه مدیریت منابع آب)

۱۵- اجرای طرح دانش آموزی داناب برای تمام دانش آموزان دوره اول متوسطه سراسر استان

۱۶- مطالعات مرحله اول و دوم طرح های کوچک تامین آب و کنترل سیلاب (۵ مورد) در محدوده شهرستان اسفراین

۱۷- مطالعات مرحله اول بهره گیری بهینه از منابع آب رودخانه های حوزه بام شهرستان اسفراین و شهر راز

۱۸- مطالعه و احداث شبکه پایش منابع و مصارف دشت های استان

۱۹- مطالعه و تحلیل شبکه پایش سطح آب زیرزمینی دشت های استان

۲۰- انجام مطالعات هیدروگرافی مخازن سدهای شیرین دره و بارزو

۲۱- انجام مطالعات رفتارنگاری و میکروژئودزی سدهای در دست بهره برداری

۲۲- انجام عملیات اجرایی بازگشایی و رفع تصرفات شبکه های آبیاری

۲۳- لایروبی بندهای انحرافی بیدواز اسفراین و بارزو شیروان

۲۴- مطالعات مرحله اول و دوم تامین آب اراضی حاشیه رودخانه سومبار

۲۵- پروژه مطالعات بهره برداری بهینه از منابع آب حوضه میانی شبکه آبیاری سد چندیر

۲۶- پروژه مطالعات بروزرسانی مدل کیفی مخازن سدهای سومبار و چندیر و سد گلمندره

۲۷- پروژه مطالعات پدافند غیر عامل، ارزیابی زیست محیطی و عملیات حفاری چاههای اکتشافی در محدوده سرانی و گلول شیروان

۲۸- مطالعات مرحله اول و دوم طرح های کوچک تامین آب و کنترل سیلاب (۵ مورد) در محدوده شهرستان اسفراین

۲۹- مطالعات مرحله اول بهره گیری بهینه از منابع آب رودخانه های حوزه بام شهرستان اسفراین و شهر راز

۳۰- مطالعه و احداث شبکه پایش منابع و مصارف دشت های استان

۳۱- مطالعه و تحلیل شبکه پایش سطح آب زیرزمینی دشت های استان

۳۲- مطالعه و طراحی سازه های ایستگاه های آب سنجی استان

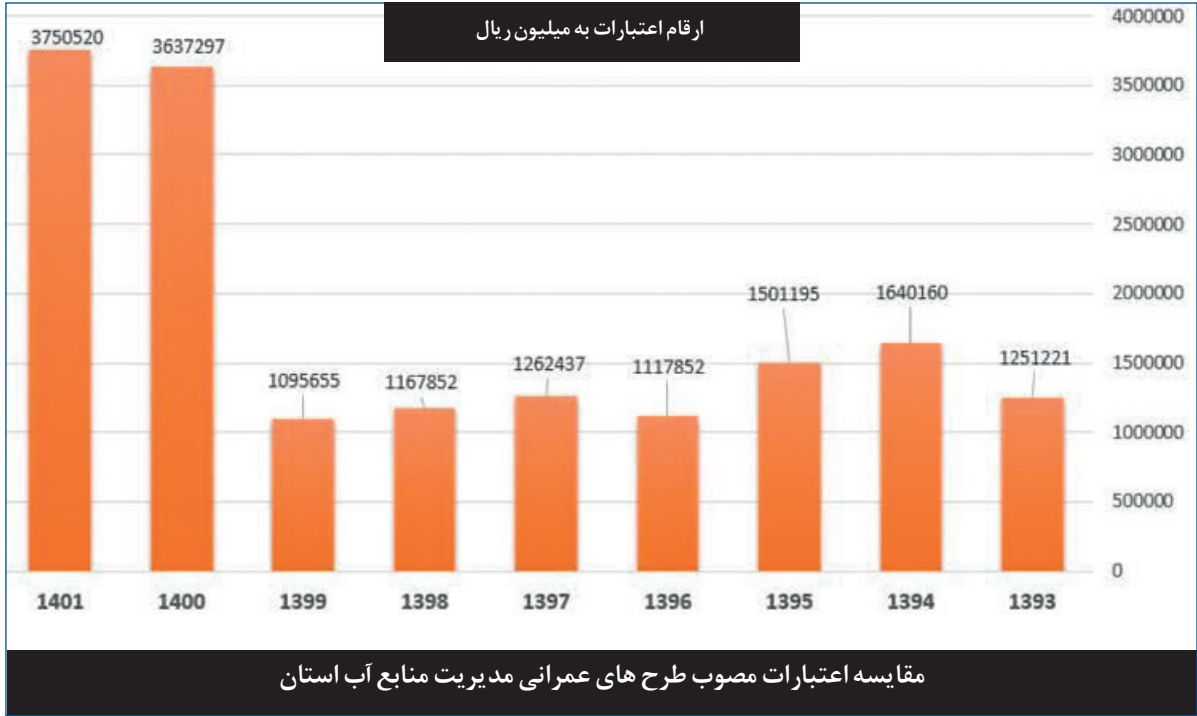
منابع آب خراسان شمالی

میانگین بارندگی سالانه در استان خراسان شمالی کمتر از ۲۷۰ میلی متر و حجم منابع آب تجدید پذیر حدود یک میلیارد و ۴۲ میلیون متر مکعب است. از این مقدار حدود ۵۷۸ میلیون متر مکعب آب های سطحی استان را تشکیل می‌دهد و حدود ۴۶۴ میلیون متر مکعب آبخوان های زیرزمینی را تغذیه می کند.

در مجموع تاکنون ۸ سد با ظرفیت ذخیره سازی حدود ۲۴۰ میلیون متر مکعب و توان تنظیم ۱۷۳ میلیون متر مکعب آب در استان ساخته شده و به بهره برداری رسیده است.

تاریخ تشکیل شرکت آب منطقه ای خراسان شمالی

اداره کل آب خراسان شمالی در دهم شهریور ۱۳۸۳ تشکیل و در سوم بهمن ماه ۱۳۸۴ به شرکت آب منطقه‌ای خراسان شمالی تبدیل شد.

پیش از انقلاب شکوهمند اسلامی ایران، هیچ طرحی برای مدیریت منابع آب در این خطه اجرا نشده بود. پس از انقلاب اسلامی تا زمان تشکیل شرکت آب منطقه ای خراسان شمالی، پنج سد با مجموع توان تنظیم ۱۲۵ میلیون متر مکعب در سال و بخشی از شبکه‌های آبیاری پایاب این سدها و همچنین چند طرح کوتاه مدت تامین آب شرب و بهداشت برای شهرهای بجنورد، شیروان، اسفراین و جاجرم و گرمه و آشخانه اجرا شد. پایگاه اطلاع رسانی شرکت آب منطقه ای خراسان شمالی، همزمان با فرا رسیدن بهمن ماه، به مناسبت سالگرد پیروزی انقلاب اسلامی، در این گزارش، چکیده ای از دستاوردهای مدیریت منابع آب خراسان شمالی را منتشر می کند.از سال ۱۳۵۷ تا زمان تشکیل شرکت آب منطقه ای خراسان شمالی در سال ۱۳۸۴، پنج سد با مجموع توان تنظیم ۱۲۵ میلیون متر مکعب در سال و بخشی از شبکه‌های آبیاری پایاب این سدها و همچنین چند طرح کوتاه مدت تامین آب شرب و بهداشت برای شهرهای بجنورد، شیروان، اسفراین و جاجرم و گرمه و آشخانه اجرا شد و پس از تشکیل شرکت آب منطقه ای خراسان شمالی نیز طرح های متعددی برای مدیریت منابع آب خراسان شمالی انجام شده است.

مهم ترین اقدامات، طرح ها و پروژه‌های اجرا و بهره‌برداری شده توسط شرکت آب منطقه ای خراسان شمالی

۱- ۲۲ هزار هکتار شبکه آبیاری زمین‌های پایاب سدهای در دست بهره برداری ۲- ۴ طرح بزرگ بلندمدت آب رسانی به شهرهای بجنورد، شیروان، اسفراین و گرمه و جاجرم از سدهای شیرین‌دره، شیروان و اسفراین (شامل ۱۵۶ کیلومتر خط انتقال با ظرفیت انتقال ۱۵۳۰ لیتر بر ثانیه،۳ تصفیه خانه بزرگ، ۴ ایستگاه پمپاژ با ۲۲ دستگاه پمپ مکش، ۱۲ مخزن با مجموع ظرفیت حدود ۷۵۰۰۰ مترمکعب و ۳ حلقه چاه با دبی ۸۰ لیتر در ثانیه) با مجموع ظرفیت انتقال سالانه بیش از ۴۲ میلیون و ۵۰۰ هزار متر مکعب آب شرب تصفیه شده ۳- ساخت ۳ سد (گلول، غلامان، چندیر)

۴- ساخت ۱۰ بند انحرافی و کانال انتقال آب، تغذیه مصنوعی (سست اسفراین، ینگه قلعه شیروان، آرمود آقاچی فاروج، قنلیش و فره‌خانبندی در بجنورد، کیکانلو در مانه و سملقان و کانال انتقال آب ، امانلی، کلاته کاریز، بند لاستیکی کوشکی در مانه و سملقان، تغذیه مصنوعی دهنه اجاق اسفراین)

۵- خط انتقال پساب فاضلاب شهر اسفراین به طول ۱۶ کیلومتر

۶- نیروگاه خورشیدی سد غلامان با ظرفیت ۱۰۰ کیلووات ساعت

۷- صرفه جویی ۲۶ میلیون و ۵۰۰ هزار متر مکعب آب از طریق انسداد بیش از ۱۹۱۹ حلقه غیر مجاز از ابتدای طرح احیا و تعادل بخشی منابع آب سال ۱۳۸۴

۸- صدور ۳۳۷۹ مجوز و پروانه بهره برداری از منابع آب زیر زمینی از ابتدای تشکیل شرکت برای مصارف شرب، کشاورزی و صنعت استان

۹- تامین آب شرب شهرها و روستاهای استان، کشاورزی و واحد های صنعتی پرآب طلب و کم آب طلب از منابع آب سطحی و زیرزمینی به میزان بیش از ۷۰ میلیون مترمکعب

۱۰- تجهیز تمام چاه های کشاورزی برقی استان به شمارشگرهای هوشمند آب و برق به تعداد ۱۱۸۹ حلقه

۱۱- مطالعات سرتاسری تعیین حریم و بستر ۱۴۶۴ کیلومتر از رودخانه‌های استان در ۶۱ طرح

۱۲- ساماندهی بیش از ۸۷ کیلومتر از رودخانه‌های داخلی و مرزی

۱۳- لایروبی و بازگشایی ۱۴۵ کیلومتر از رودخانه‌های داخلی و مرزی در ۶۰ طرح

۱۴- بازسازی سر دهانه ها و تاسیسات آبی خسارت دیده از سیلاب شهرستانهای رازو جرگلان و مانه و سملقان

۱۵- اجرای طرح ملی فرهنگ‌سازی دانش‌آموزی «داناب و گسترش سواد آبی» با پوشش بیش از ۱۰۳ هزار دانش‌آموز مقطع راهنمایی و دوره اول و دوم متوسطه استان

۱۶- بازسازی سر دهانه ها و تاسیسات آبی خسارت دیده از سیلاب شهرستان های راز و جرگلان، مانه و سملقان، اسفراین و شیروان

۱۷- مرمت و بازسازی تاسیسات آبی (سدها و شبکه ها) در دست بهره برداری در محدوده استان

۱۸- تجهیز نقاط تحویل آب در شبکه های آبیاری به ابزار اندازه گیری جریان

۱۹- احداث بازسازی و ترمیم، تجهیز و آنلاین سازی ۹۵ ایستگاه سنجش آب